

Onderzoek gemeente Leudal

“Arbeidsmigrant heeft behoefte aan integratie”

Onlangs heeft de gemeente Leudal een enquête gehouden onder de in de gemeente werkzame en woonachtige Poolse arbeidsmigranten. Uit de resultaten blijkt dat de meerderheid van Poolse migranten behoefte heeft aan integratie. Zij willen graag hun leefomstandigheden en communicatiemogelijkheden verbeteren. Verder willen ze graag hun beroepskwalificaties verhogen en op deze manier voldoende toegang krijgen tot beschikbare vacatures. Dat geeft hun weer de mogelijkheid om in de toekomst hun gezinnen naar Nederland te halen en zelfs een eigen woning te kopen of te huren zodat ze verder hun leven op kunnen bouwen.

Er is nadrukkelijk gevraagd om meer informatie te geven over de mogelijkheden m.b.t. het leren van de Nederlandse taal – mensen willen het leren maar weten niet waar en hebben geen informatie hierover. Bovendien werd in hoge mate verzocht om binnen de gemeente Leudal een Pools sprekende medewerker aan te stellen. Sommige geven aan dat ze het prettig zouden vinden om de formulieren en/of folders in hun eigen taal te kunnen lezen. Veel van de migranten willen bovendien deelnemen aan activiteiten na het werk, bijvoorbeeld lid worden van een (sport/hobby) club.

Over de woonomstandigheden is men over het algemeen tevreden. Wat daarnaast zeer belangrijk is te vermelden: men voelt zich geaccepteerd, er zijn weinig mensen die zich (ooit) gediscrimineerd voel(d)en. De Nederlandse burens worden gezien als aardig, vriendelijk, open en behulpzaam. Om verder te integreren en de situatie van Poolse migranten binnen de gemeente Leudal te verbeteren had men een aantal ideeën, zoals:

- Poolse bibliotheek, hobbybijeenkomsten met als doel: iets leren van de Nederlandse maatschappij;

- Poolse folders bij de gemeente;
- Nederlandse les (basis), eventueel gesubsidieerd door de gemeente of andere organisatie;
- Voor paspoort of ID bewijs nu naar ambassade, kan dat veranderd worden?
- Een Pools sprekende consultant binnen de gemeente;
- Integratie bijeenkomsten organiseren, zodat we ook daar de taal zouden kunnen (bij)leren;
- Zorgen dat er informatie in Pools op de site van de gemeente komt te staan;
- Meer info over de werk mogelijkheden binnen de gemeente Leudal;
- Scholen informeren dat de Poolse leerlingen zelfde zijn als de Nederlandse leerlingen, omdat zij die niet accepteren en/of discrimineren.

Naar aanleiding van vorenstaande heeft de gemeente Leudal besloten de volgende prioriteiten te stellen en deze bij voorrang tot stand te brengen.

1. Inrichten van Pools sprekende consultant bij het KlantenContactCentrum (KCC);
2. Inrichten van een Poolse bibliotheek;
3. Instellen van een ontmoetingsmorgen voor Poolse inwoners;
4. Verstrekken van folders in Poolse taal;

5. Plaatsen van een link naar de website Digiwioska met daarop gemeentelijke informatie in het Pools.

Daarnaast ziet de gemeente uiteraard toe op een adequate uitvoering van haar wettelijke taken, zoals een huisvesting die voldoet aan de geldende normen en inschrijvingen in de Gemeentelijke Basisadministratie indien vereist.

Wie zei ook alweer:

“Praat nooit over jezelf dat doen wij wel als je weg bent?”

Arbeidsmigranten zijn in deze regio niet meer weg te denken. In Horst aan de Maas alleen al zijn ruim 2500 Polen werkzaam. Vanuit het besef dat arbeidsmigranten structureel nodig zijn om onze economie draaiende te houden steekt deze regio in op “Arbeidsmigranten zijn hier welkom”. Arbeidsmigranten die hier kortverblijven maar ook arbeidsmigranten die nadrukkelijk kiezen voor een langer verblijf of voor definitieve vestiging.

Vanaf begin 2011 (Kerkeboske 1) zijn 10 gemeenten en diverse andere partijen over arbeidsmigranten in gesprek. Gesproken wordt over inschrijving in het GBA, huisvesting, werk, integratie, onderwijs, gezondheidszorg, veiligheid. Over één ding zijn alle betrokken partijen het eens. Er moet niet alleen gesproken worden over arbeidsmigranten maar ook met arbeidsmigranten. Mooi te zien dat er voldoende animo is onder de doelgroep.

Horst aan de Maas maakt al gebruik van een Poolse klankbordgroep. Deze klankbordgroep is druk doende met het zoeken naar verbreding over de regio. Op dit moment is ook Venray, Peel en Maas en Leudal vertegenwoordigd. Verder wordt er gesproken met kandidaten uit Venlo. De gemeente Gennep heeft tevens te kennen gegeven graag iemand in de klankbordgroep te willen hebben. De klankbordgroep bestaat nu uit 8 personen. Kent u mensen van Poolse afkomst die mogelijk zitting willen nemen, dan kun je dit laten weten aan de voorzitter van het overleg (coesmans@home.nl).

De groep is met veel enthousiasme aan de slag gegaan. Nu wordt inzichtelijk gemaakt welke organisaties er zijn binnen de regio

die actief zijn op dit terrein. Dubbel werk moet voorkomen worden. De klankbordgroep wil op basis van signalen vanuit de doelgroep problemen die spelen bespreekbaar maken. In de rol van intermediair proberen zij te bekijken wat mogelijke oplossingen zijn en wie daarbij kan helpen. De eigen verantwoordelijkheid van mensen blijft overeind staan. Dit wetende is het begrijpelijk dat de klankbordgroep geen uitvoerende zaken oppakt en ook niet het aanspreekpunt is voor individuele problemen.

De groep wil zich presenteren tijdens Kerkeboske 4.

Huisvesting arbeidsmigranten bij Kesselse fruitteler noopt tot ingrijpen

Op woensdagmiddag 17 oktober heeft wethouder Raf Janssen als verantwoordelijk wethouder, in afstemming met het college, de huisvesting van arbeidsmigranten bij een bedrijf in Kessel gecontroleerd. Dit naar aanleiding van berichten over protesten van arbeidsmigranten op het bedrijf.

Controle

De wethouder is zelf poolshoogte gaan nemen, samen met medewerkers van handhaving en brandweer. Twee caravans en twee in een voormalige stal gesitueerde onderkomens werden afgekeurd. Deskundigen van de brandweer en van handhaving kwamen met de wethouder tot deze conclusie. De huisvesting was al eerder gecontroleerd. Omdat er nieuwe plannen liggen werd destijds de huisvesting tijdelijk nog acceptabel geacht, als er een aantal voorzieningen getroffen zou worden in verband met de veiligheid. Geconstateerd is dat deze voorzieningen onvoldoende gerealiseerd zijn en dat de toestand van de onderkomens verder verslechterd was. Dit was aanleiding voor de wethouder om spoedeisende bestuursdwang aan te kondigen. De eigenaar is meegedeeld dat hij in geen van zijn onderkomens nog mensen mag huisvesten.

Mensonwaardig

Voor acht arbeidsmigranten is door de gemeente een alternatief onderkomen geregeld. Aan de betrokken arbeidsmigranten zijn door de wethouder verontschuldiging aangeboden. Aan de eigenaar heeft de wethouder zijn ongenoegen in niet mis te verstane bewoordingen kenbaar gemaakt, omdat hij hiermee mensen die elders geworven worden om hier te komen werken op een mensonwaardige wijze behandelt en mede daardoor de branche en de gemeente in een kwaad daglicht stelt. De wethouder heeft ook meteen contact opgenomen met de voorzitter van de LLTB, om hem te informeren en aan te dringen op interne actie vanuit de branche om nadrukkelijk afstand te nemen van soortgelijke situaties die helaas zijn aangetroffen bij genoemd bedrijf te Kessel.

Slechte arbeidsomstandigheden

De acht Poolse werkneemsters zijn daags daarop door de wethouder en twee vertegenwoordigers van de LLTB bezocht. Samen hebben ze uitvoerig met betrokkenen gesproken over de leef- en woonomstandigheden en over de arbeidsomstandigheden op het bedrijf waar ze gewerkt hebben. Ze zijn geschrokken van wat ze te

horen hebben gekregen, waarbij plaatsvervangende schaamte hen bekreep. De vertegenwoordigers van de LLTB gaven aan dat zij nadrukkelijk afstand namen van de situatie en dat ze het betrokken bedrijf hierop aan zullen spreken. Als branche willen zij uitstralen dat arbeidsmigranten hier welkom zijn en ook hard nodig zijn voor de economische bedrijvigheid en dat ze als mens en werknemer goed behandeld moeten worden. Als blijk van betrokkenheid werd door het bestuur van de LLTB een mand met streekproducten overhandigd aan elk van de betrokken werkneemsters. Ook de wethouder heeft nogmaals de gevoelens en het standpunt van het gemeentebestuur overgebracht en ook aan ieder van de werkneemsters een kleinigheid overhandigd. De arbeidsmigranten wilden nog niet meteen terugkeren naar Polen, omdat er nog geen duidelijkheid was over hun salaris en de uitbetaling ervan. Het heeft enkele dagen en veel bemoeienis van de vakbeweging gekost voordat hierover duidelijke informatie werd verkregen. Dit bevestigt wat eerder bij soortgelijke incidenten is vastgesteld: als de huisvestingssituatie slecht is, is er vaak ook sprake van slechte arbeidsomstandigheden.

Certificering

Dit incident in Kessel heeft tot gevolg gehad dat er in Peel en Maas nog intensiever naar de woon-, werk- en leefomstandigheden van arbeidsmigranten gekeken gaat worden in nauwe samenwerking met de LLTB en dat gezamenlijk is geconcludeerd wat de grenzen zijn van tolerantie. Er is gesproken over de wenselijkheid en mogelijkheid van certificering door de branche zelf. Dat wil zeggen dat de branche voor al haar leden garandeert dat deze zich houden aan de CAO-bepalingen en dat ze mensen menswaardig behandelen en fatsoenlijk huisvesten. Ondernemers die zich hier niet aan houden, moeten niet toegelaten of geroyeerd worden als lid van de brancheorganisatie. Dit idee is inmiddels besproken in het bestuur van LLTB Limburg. Was er sprake van toeval dat er daags daarna in de krant stond dat de LTO een landelijk keurmerk wil?

Meldpunt wonen-werken-leven arbeidsmigranten in Peel en Maas

In Peel en Maas is op 1 november een meldpunt geopend voor het melden van zorgen of opmerkingen over slechte woon-, werk- of leefomstandigheden van arbeidsmigranten. Op deze manier hoopt de gemeente meer zicht te krijgen op het wel en wee van deze groep mensen. Na een melding wordt zo nodig onderzoek ingesteld en indien noodzakelijk worden er maatregelen genomen.

Aanleiding

Het meldpunt is tot stand gekomen als gevolg van slechte huisvesting van acht Poolse arbeidsmigranten bij een agrariër in de gemeente Peel en Maas (zie ander artikel in deze nieuwsbrief). Om dit soort excessen te voorkomen is op initiatief van verantwoordelijk wethouder Raf Janssen dit meldpunt opgezet. Welzijnsinstelling Vorkmeer is belast met de uitvoering van het meldpunt. Iedereen kan zorgen en opmerkingen over slechte

woon-, werk- en leefomstandigheden van arbeidsmigranten melden. Ook anonieme meldingen worden serieus behandeld.

Het meldpunt

Het meldpunt is te bereiken op telefoonnummer (077) 3073107. Het meldpunt is om diverse redenen op een eenvoudige manier opgezet. Meldingen moeten worden ingesproken op een antwoordapparaat dat dagelijks wordt afgeluisterd. De inleidende instructie is naar keuze in drie talen: Nederlands, Pools en Engels. Je kunt na het uitspreken van de melding aangeven of je wilt worden teruggebeld. Meldingen kunnen bovendien anoniem worden gedaan. Het is ook mogelijk om via de mail melding te maken. Dit kan via arbeidsmigranten@vorkmeer.nl.

Polen actief betrekken bij de informatievoorziening aan landgenoten

Het meldpunt is onderdeel van het informatie- en adviespunt arbeidsmigranten bij de Wegwijzer van Vorkmeer. Naast de reguliere openingstijden 's ochtends op werkdagen is dit elke dinsdagavond van 19.00 uur tot 21.00 uur speciaal voor arbeidsmigranten open. Hier is, in combinatie met de professionele medewerkster, ook een Poolse vrijwilligster actief. De insteek is om een groep van Poolse vrijwilligers te vormen die letterlijk en figuurlijk de boer opgaan om actief informatie te verspreiden aan Poolse arbeidsmigranten.

Gemeente Horst aan de Maas:

Huisvesting voor arbeidsmigranten goed geregeld!

Gemeente Horst aan de Maas heet de arbeidsmigranten van harte welkom en wil dat de kwaliteit van huisvesting goed geregeld is. De gemeente Horst aan de Maas heeft BMC gevraagd om de legalisering van ruim 125 locaties waar tijdelijke huisvesting van arbeidsmigranten plaats vindt, uit te voeren. Het uitgangspunt van BMC is om alle locaties in één keer te legaliseren met behulp van een Paraplubestemmingsplan, in plaats van het doorlopen van een uitgebreide procedure per locatie. De uitdaging is om de ondernemers te stimuleren om de huisvesting goed te regelen.

Voordelen voor de ondernemer

De stimulans zit hem onder andere in een aantal voordelen voor de ondernemer. Deelname aan het project geeft hem rechtszekerheid. Wanneer er formele legalisatie is van de huisvesting loopt de ondernemer geen risico op handhaving op basis van

strijdigheid met het bestemmingsplan.

Daarnaast kan de legalisatie de ondernemer betere financieringsmogelijkheden geven bij banken. De gemeente begeleidt de hele procedure en neemt een deel van de kosten op zich.

De ondernemer kan tegen geringe kosten begeleid worden met de landschappelijke inpassing van de huisvesting en de gemeente neemt een deel van de Ruimtelijke Onderbouwing voor haar rekening.

Daarnaast creëert de legalisatie van huisvesting voor arbeidsmigranten maatschappelijk draagvlak in de omgeving.

Uitkomst van de gesprekken

Wat uit de gesprekken met de huisvesters is opgevallen, is dat een groot deel van de arbeidsmigranten bij een boer of een tuinder binnen het bouwblok wordt gehuisvest. De arbeidsmigranten verblijven in bedrijfswoningen, omgebouwde loodsen en (woon)units. De gemeente heeft in haar beleid opgenomen dat (woon)units en (sta)caravans qua ruimtelijke uitstraling vaak te wensen over laten en geen duurzame oplossing vormen. De gemeente wil dat de huisvesting zoveel mogelijk in bestaande gebouwen wordt gerealiseerd. Als dit niet mogelijk is, kan een nieuw 'stenen' gebouw gerealiseerd worden met een goede ruimtelijke uitstraling. De gemeente is bereid om met de ondernemers of particulieren die hier geen mogelijkheden voor hebben mee te denken over alternatieve oplossingen. Daarbij wordt ook overwogen of er voor die gevallen een nog nader te bepalen overgangstermijn wordt vastgesteld om de huisvesting aan te passen. Het aspect geur is ook een aandachtspunt binnen het project. De gemeente onderzoekt voor locaties die in geurbelaste gebieden liggen of hier huisvesting mogelijk is en op welke manier hier het beste mee kan worden omgegaan.

Gevolgen van niet legaliseren (handhaving)

Wanneer ondernemers er niet voor kiezen om de huisvesting te legaliseren of als de wijze waarop de ondernemer huisvest niet past binnen de geldende kaders, dan zal de gemeente per locatie overwegen welke bestuursrechtelijke maatregelen getroffen gaan worden om de strijdigheden en overtredingen te beëindigen. Hier kom je in de meeste gevallen alleen achter als je locaties controleert. De Module Veiligheid, die zich bezig houdt met o.a. handhaving, heeft Horst aan de Maas uitgekozen om de pilot Handhaving uit te voeren.

Pilot handhaving

Eind november organiseert de Module Veiligheid een pilot Handhaving. De pilot richt zich op de malafide structuur bij uitzendbureaus, werkgevers en huisvesters van arbeidsmigranten. Omdat de gemeente Horst aan de Maas bezig is met het project "Legalisering huisvesting arbeidsmigranten" is er voor gekozen om de

pilot in deze gemeente uit te voeren. De handhavingspilot sluit aan op het lokale traject van legalisering. Omdat het een pilot betreft worden er in eerste instantie 10 locaties gecontroleerd. De huisvestingslocaties die zich niet hebben gemeld of moeizaam meewerken in het lokale project worden hierin meegenomen. Daarnaast worden ook andere locaties in de pilot meegenomen waarbij, op basis van eerdere controles, vermoedens bestaan van malafide praktijken op het gebied van huisvesting, werk en inkomen.

De focus van de handhavingspilot ligt niet alleen op huisvesting (bouwen en brandveiligheid) maar ook op andere disciplines zoals zorg, Gemeentelijke Basis Administratie (GBA) en werk en inkomen. Hierbij wordt samengewerkt met gemeente, politie, belastingdienst, inspectie Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SWZ) en het Regionaal Coördinatiecentrum Fraudebestrijding (RCF). Het doel van deze pilot is:

- Het voorkomen dan wel aanpakken van illegale huisvesting c.q. het aanpakken van diegenen die dit organiseren en er geld aan verdienen.
- De aanpak van uitzendorganisaties en werkgevers die gebruik maken van het illegale huisvestingscircuit om buitenlandse werknemers van huisvesting te voorzien.
- De druk opvoeren op het illegale circuit zodat legale huisvesting plaatsvindt waarbij toezicht wordt uitgeoefend op de aanwezigheid van (basis)voorzieningen en brandveiligheid.

De genoemde aanpak is gebaseerd op de 'interventie structuur' die in andere gemeenten/regio's in Nederland, waaronder Eindhoven, met succes is toegepast. Na afloop van de pilot brengt de module veiligheid een advies uit aan de andere gemeenten in de regio over de gehanteerde aanpak. Is de aanpak succesvol, dan kan ervoor gekozen worden om de aanpak regiobreed te hanteren.

Tot slot

De open communicatie, de informatieavond, het proactief benaderen van ondernemers en de uitnodigingsplanologie binnen het project “Huisvesting voor arbeidsmigranten goed geregeld!” heeft ertoe geleid dat de gemeente Horst aan de Maas met ruim 115 van de 125 bekende huisvestingslocaties in gesprek zijn.

Deze aanpak wordt ook wel de ‘bed-voor-bed’ regeling genoemd. Flexwonen en VNG organiseren de komende maanden in verschillende regio’s in het land praktijkworkshops voor deze regeling, waarbij het project in Horst als praktijkvoorbeeld en voorloper in Nederland wordt gepresenteerd.

Gemeente Peel en Maas:

Bezoek huisvestingslocatie bij de boer

Op uitnodiging van het Aspergegilde van Peel en Maas hebben raadsleden en ambtenaren op 26 oktober jl. samen met enkele aspergetelers een bezoek gebracht aan een drietal huisvestingslocaties voor arbeidsmigranten bij de boer.

Het was een waardevolle middag. Op de eerste plaats konden we kennis maken met diverse huisvestingslocaties. Ondernemers vertelden op een enthousiaste wijze hoe zij tot de huisvesting zijn gekomen. Zij vinden het van groot belang dat hun werknemers bij hun bedrijf wonen tijdens het hoogseizoen. Ook is nadrukkelijk opgemerkt dat er tijdens de piekmomenten te weinig huisvestingsmogelijkheden zijn. Dit maakt het voor hen noodzakelijk om ook voor de piekmomenten te zorgen voor huisvesting. Dit heeft wel tot gevolg dat deze huisvesting voor de rest van het jaar leeg ligt en dat je dus een investering doet voor huisvesting die slechts enkele weken duurt.

Het bezoek heeft de raad en ons als ambtenaren wel een goed beeld gegeven van de huidige praktijk met betrekking tot de huisvesting. Informatie die kan worden gebruikt bij de discussie over de herziening van het beleid. Uit de reacties tijdens en na het bezoek aan de huisvestingslocaties bleek dat er bij de raadsleden enige bezorgdheid was over de kwaliteit van de huisvesting.

Na afloop van het bezoek aan de huisvestingslocaties vond een discussie plaats met de leden van het aspergegilde, de raad en de ambtenaren. Dit gebeurde onder leiding van Albert Kersten, makelaar van het innovatieknooppunt Peel en Maas en voormalig wethouder van de voormalige gemeente Helden. Door de leden werd gesteld dat de echte kortverblijvers komen om te werken om binnen een zo kort mogelijk tijdsbestek zoveel mogelijk geld te verdienen. Gezien de korte

duur van het verblijf kan de kwaliteit van de huisvesting daarop worden afgestemd volgens de agrariërs. Gezien de korte duur van het verblijf is het voor hen ook niet rendabel om dure investeringen te doen. Immers: na afloop van het aspergeseizoen ligt de accommodatie leeg en levert deze dus ook niets op. Vandaar de vraag om voor de kortverblijf accommodaties soepelere normen te hanteren.

Vanuit de gemeente is echter nadrukkelijk gesteld dat de huisvesting zal moeten voldoen aan de eisen die daaraan in het beleid zijn gesteld. Tevens is melding gemaakt van een mogelijke certificering van de huisvestingslocaties door de L.L.T.B. zoals eerder in een krantenartikel in het dagblad is vermeld. De huisvesters zijn daarbij gewezen op de landelijke richtlijn voor huisvesting. Stel de L.L.T.B. zou deze landelijke (minimale) richtlijn overnemen om voor certificering in aanmerking te komen. Wat betekent dat dan voor de huidige locatie?

Daarnaast is er door de gemeente ook op gewezen dat, naast de planologische regeling, uiteindelijk ook een omgevingsvergunning zal moeten worden afgegeven voor de huisvestingslocaties waarbij een toetsing aan het bouwbesluit plaatsvindt. Dat is ook de reden dat de gemeente huisvesters heeft aanbevolen om deze toets al op voorhand te laten uitvoeren door een deskundige terzake. Zo verkrijgt je inzicht in de mogelijk te treffen maatregelen en de kosten om te voldoen aan het Bouwbesluit. Al met al een levendige discussie waarbij de huisvestingspraktijk in verbinding is gebracht met de huidige wet- en regelgeving en beleid. Het is duidelijk dat praktijk en regelgeving nog niet op elkaar aansluiten en er op dit punt nog veel werk te doen is.

Thijs van Lier en Carla Duijf

Onderzoek naar gemeentelijke maatregelen betreffende Poolse migranten

In de afgelopen jaren zijn meerdere onderzoeken verricht naar het “Polen-vraagstuk”, onder meer door het Sociaal Cultureel Planbureau, de Erasmus Universiteit Rotterdam en FORUM. FORUM heeft al in 2008 in samenwerking met het Willem Pompe Instituut een diepte-analyse gemaakt over de Poolse migranten. Een gemêleerd beeld van migratiemotieven, arbeids- en huisvestings situatie en maatschappelijke binding maakt duidelijk dat er veel positieve ontwikkelingen gaande zijn, maar simultaan gewerkt moet worden aan het tegen gaan van onwenselijke situaties. Met het groeiende aantal arbeidsmigranten is ook het aantal malafide uitzendbureaus toegenomen. Dit zorgt voor een voedingsbodem voor schrijnende huisvestingssituaties die tevens een trickle down werking hebben op de leefbaarheid binnen wijken en buurten. Verschillende domeinen als arbeidsmarkt, huisvesting en sociale problematiek zijn zo gezien nauw met elkaar verbonden. Over de positie van Polen in Nederland is dus inmiddels al redelijk wat bekend. Dat geldt echter niet voor het beleid van gemeenten ten aanzien van Poolse migranten.

Aanleiding tot onderzoek

Op 25 april 2012 organiseerden FORUM en het Pools Overlegplatform in Nederland (PLON) de kennisbijeenkomst Oplossingen voor sociale integratie van Poolse migranten. PLON en FORUM willen een agenda opstellen voor de periode 2012–2015 voor beleid ten aanzien van Poolse migranten in Nederland. Een van de belangrijkste conclusies van de bijeenkomst, was dat er weinig kennis bestaat onder zowel Poolse migranten als Nederlandse gemeenten over de maatregelen van gemeenten betreffende Poolse migranten. Als eerste stap is een inventarisatie nodig van dit aanbod en de aanpak van de Nederlandse gemeenten.

Dit onderzoek beoogt deze eerste aanzet te doen. Het hieruit voortkomende rapport zal een instrument zijn voor FORUM en PLON om tot een beleidsagenda voor de komende jaren te komen. Tegelijkertijd kan hiermee het gesprek worden aangegaan met gemeenten, die op basis van de bevindingen aangemoedigd zullen worden te reflecteren over hun bestaande maatregelen en eventueel met verbeteringen te komen. Onderdeel van dit onderzoek zal ook zijn een analyse van de behoeftes van de Poolse migranten naar aanleiding van hun ervaringen in Nederland. Op basis hiervan kan worden nagegaan in hoeverre het aanbod met de vraag in overeenstemming is.

Onderzoeksaanpak en methodiek

Verschillende actoren zijn van belang voor dit onderzoek. Wij richten ons op drie complementaire partijen, waarbij de aandacht gaat naar de beleidsmatige kant vanuit de gemeenten, de vraag/behoefte vanuit de Poolse belangenorganisaties en de intermediaire rol van relevante (maatschappelijke) instanties, zoals zorginstellingen, woningcorporaties en uitzendbureaus. Een enquête, gesprekken met de concentratie- en G-30 gemeenten en de relevante instanties zullen een compleet beeld leveren van de huidige situatie van het gemeentelijke beleid. Hierbij staan maatregelen op het gebied van huisvesting, arbeidsmarkt, onderwijs, inburgering, taalbeheersing en sociale problematiek centraal.

Output

Het onderzoek zal resulteren in een rapport met een beschrijving van de huidige maatregelen van gemeenten ter bestrijding van knelpunten en ter bevordering van de integratie van Poolse migranten. Ook zal hierin ruime aandacht zijn voor de behoeften van Poolse migranten en hun belangenorganisaties. De resultaten van de verkenning zullen uitgangspunt zijn van de conferentie die in december 2012 zal plaatsvinden. De verschillende stakeholders zullen met elkaar discussiëren over de resultaten van het onderzoek en het mogelijke vervolg.

informatiebijeenkomsten voor ondernemers zeer interessant

Een van de thema's van de Module Werken is om inhoud te geven aan het sensibiliseren van ondernemers voor het belang van arbeidsmigranten. Een middel hiertoe is het organiseren van informatiebijeenkomsten door de Kamer van Koophandel Limburg in het Ondernemersplein te Roermond.

Een eerste bijeenkomst op 26 september trok té weinig belangstellenden en werd dan ook geannuleerd. Op 31 oktober ging de bijeenkomst wél door. Er waren 44 deelnemers die, zo bleek achteraf, een zeer interessante bijeenkomst bezochten.

Er werden presentaties verzorgd door de Belastingdienst, SNA (Stichting Normering Arbeid), SNCU (Stichting Naleving cao voor Uitzendkrachten) en de Kamer van Koophandel Limburg.

De opening van de bijeenkomst werd gedaan door Mario Nefkens van de Kamer van Koophandel Limburg die de aanwezigen kennis liet maken met het logo van het Project Arbeidsmigranten en de diepere betekenis hiervan toelichtte.

In het vraaggesprek dat hij vervolgens hield met Lucien Peeters, wethouder van de gemeente Venray, werd het project op onderdelen voor het voetlicht gebracht. In het vraaggesprek kwamen diverse cijfers en aantallen voorbij. Ook werden nut en noodzaak van arbeidsmigranten toegelicht. Onderwerpen zoals huisvesting, short- en long stay en GBA-registratie werden met de zaal besproken.

Karin Hilvers van de Belastingdienst sprak over registratieplicht, gegevensuitwisseling tussen diverse organisaties en instanties, inlenersaansprakelijkheid en vrijwaring.

Roland Huisman van de SNA lichtte het ontstaan van de stichting toe en waarvoor het keurmerk in het leven was geroepen. De inspecties die door de stichting worden uitgevoerd, de NEN-normen, gecertificeerde ondernemingen en aanpak misstanden passeerden de revue.

Peter Loef van de SNCU sprak over de aanpak van oneerlijke concurrentie, het naleven van regels, het geven van voorlichting door en naamsbekendheid van de SNCU. Er werden voor ondernemers bruikbare tips meegegeven waarop te letten als er in zee werd gegaan met een uitzendbureau. Louis Palmen van de Kamer van Koophandel attendeerde de aanwezigen, en met name die ondernemers die arbeidsmigranten in loondienst willen gaan nemen, op de gevolgen van het in dienst nemen van arbeidsmigranten. De bestaande, soms zelfs in ongebruik geraakte regelgeving, blijkt ook "gewoon" van toepassing te zijn op arbeidsmigranten.

De avondbijeenkomst kenmerkte zich door een hoge interactieve deelname van de bezoekers. Desgevraagd lieten een aantal bezoekers in een belronde weten de bijeenkomst als heel positief te hebben ervaren. De presentaties waren duidelijk. De sprekers werden als uiterst professioneel gekwalificeerd en waren uitgerust met up to date kennis. Het werd ook als zeer plezierig ervaren dat de organisaties vertelden hoe zij, in positieve zin, dachten over de inzet van arbeidsmigranten. Er werden nieuwtjes gehoord, vooroordelen werden weggenomen en er ontstonden nieuwe contacten tussen de aanwezige ondernemers.

De module is voornemens om begin 2013 een bijeenkomst te gaan organiseren om brancheorganisaties te sensibiliseren voor de inzet van arbeidsmigranten. De eerste stappen hiertoe zijn al gezet.

Gemeente Peel en Maas:

Onderzoek woonwensen arbeidsmigranten

In de periode van 20 augustus tot 4 november 2012 heb ik als stage gelopen bij de Gemeente Peel en Maas. Tijdens deze periode heb ik een onderzoek gedaan naar de woonwensen van de Poolse arbeidsmigranten woonachtig in de Gemeente Peel en Maas.

Op dit moment is de Gemeente Peel en Maas bezig met een evaluatie van het huidige beleid over de huisvesting van arbeidsmigranten. De aanleiding

van dit onderzoek is dat de gemeente de mening van de migranten wil laten meewegen in beslissingen over de beleidsvorming want: er wordt

naar de mening van de gemeente raad veel over de migrant gesproken maar (te) weinig met de migrant.

Het onderzoek bestaat uit twee delen. Het eerste deel bestaat uit het rondsturen van enquêtes naar huisvesters die bekend zijn bij de gemeente. Ook is aan supermarkten gevraagd hun medewerking te verlenen aan het onderzoek door ons toestemming te geven om de enquêtes in de supermarkten te leggen. Dit om een zo groot mogelijke respons te krijgen. Het tweede deel van het onderzoek bestaat uit het afnemen van interviews op locatie bij de Poolse arbeidsmigranten. De interviews zijn met behulp van een tolk afgenomen. Onze ervaring is dat de interviews op locatie de meest waardevolle informatie opleveren en een representatief beeld geven van de situatie waarin de migrant zich bevindt. De uitkomsten van zowel de enquêtes als de interviews zijn verwerkt in een onderzoeksrapport en (worden) gepresenteerd aan het college van burgemeester en wethouders en de raad. Daarnaast kan het rapport dienen als input voor de nog te voeren discussie over de herziening van het beleid.

Het onderzoek bevestigt de resultaten van andere onderzoeken. Zo blijkt dat de arbeidsmigranten de kwaliteit van huisvesting wel degelijk belangrijk vinden. Ook wordt nogmaals bevestigd dat Poolse arbeidsmigranten gemiddeld hoog zijn opgeleid. Ze doen dan ook vaak werk dat onder hun opleidingsniveau is. Uit het onderzoek blijkt dat veel arbeidsmigranten permanent in Nederland wil verblijven. Ook zijn de arbeidsmigranten gemiddeld genomen tevreden met de huidige huisvesting. Er wordt wel aangegeven dat er behoefte is aan meer privacy. Ook wil de meerderheid graag in of tegen de kern wonen. Wat opvalt, is dat er veel behoefte

is aan meer informatie over onderwerpen als GBA (gemeentelijke basis administratie) en wet- en regelgeving. Een grote hoeveelheid geënquêteerde arbeidsmigranten heeft dan ook het e-mail adres en telefoonnummer op het enquêteformulier vermeld. Dat biedt de gemeente de mogelijkheid om arbeidsmigranten direct te bereiken. Er wordt naar gestreefd om dit bestand zo groot mogelijk te maken. Mensen in dit bestand worden regelmatig op de hoogte gehouden van updates en zullen informatie krijgen over GBA en wet- en regelgeving.

Ook zal er meer bekendheid worden gegeven aan het informatie- advies- en meldpunt wonen-werken-leven dat bij de welzijnsstichting Vorkmeer is ondergebracht (zie ander artikel in deze nieuwsbrief).

De meerwaarde van dit onderzoek is dat de gemeente Peel en Maas nu een duidelijker beeld heeft van de wensen van de Poolse arbeidsmigranten. Ook heeft dit onderzoek een vernieuwende en frisse blik geworpen op het onderwerp arbeidsmigranten. Omdat het onderzoek is uitgevoerd tijdens een periode dat de echte seizoensarbeiders niet meer in Nederland verbleven, zal het onderzoek in het aspergeseizoen worden herhaald. De resultaten van dit aanvullende onderzoek worden verwerkt in het huidige onderzoeksrapport. Het eindresultaat zal naar mijn mening een goed en representatief beeld geven van de opvattingen van de arbeidsmigrant die in Peel en Maas verblijft.

*Maikel Wolters,
2^e jaars stagiair vanuit Studio T Tilburg,
MBO business-school van Helicon*

Het belang van arbeidsmigranten is een samenwerkingsproject van gemeenten, provincie, bedrijven en maatschappelijke organisaties in Noord- en Midden-Limburg.
Secretariaat: suzanne.van.gasselt@venray.nl